

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**

Cabinet Secretar General

București, 22.12.2011
Nr. 51/6273

Domnului

**AUGUSTIN ZEGREAN
Președintele Curții Constituționale**

Stimate domnule președinte,

În temeiul dispozițiilor art.15 alin.(1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă trimitem alăturat sesizarea formulată de un număr de 85 deputați aparținând Grupului Parlamentar al Partidului Social Democrat și 59 deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal, referitoare la neconstituționalitatea Legii privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr.35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr.67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr.215/2001 și a Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali.

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

GHEORGHE BARBU

61/6272/22.12.2011

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

București, 22 decembrie 2011

Către

**Secretarul General al Camerei Deputaților
Domnul Gheorghe Barbu**

Domnule Secretar General,

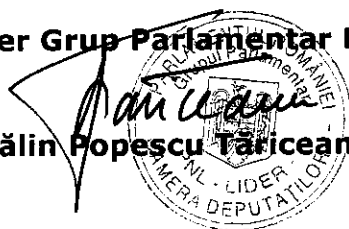
În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituția României, respectiv ale art. 10 și ale art. 15, 16 și 18 și următoarele din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale republicată, vă înaintăm **Sesizarea** Grupurilor Parlamentare ale Partidului Social Democrat și Partidului Național Liberal referitoare la neconstituționalitatea prevederilor Legii privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, adoptată prin procedura angajării răspunderii Guvernului, în condițiile art. 114, alin. (1) și (3) din Constituția României, în ședința Camerelor reunite ale Parlamentului României în data de 15 decembrie 2011, cu rugămintea de a fi înaintată la Curtea Constituțională.

Lider Grup parlamentar PSD

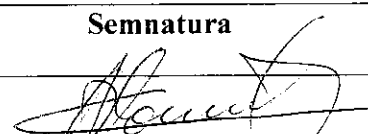
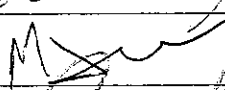
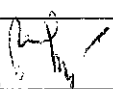
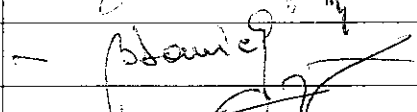
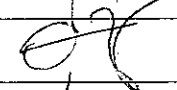
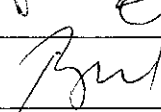
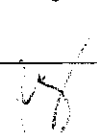
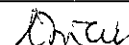
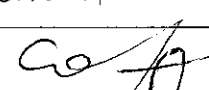
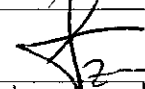
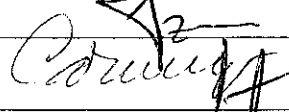
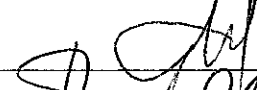
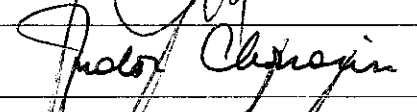
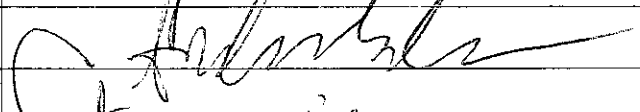
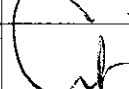
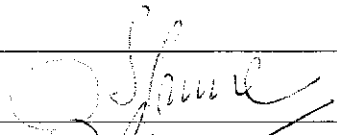
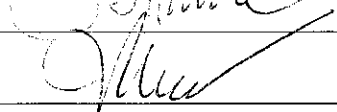
Mircea Dușa

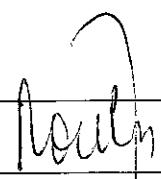
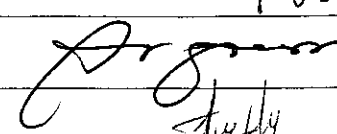
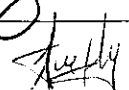
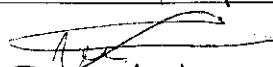
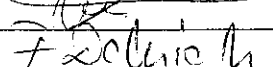
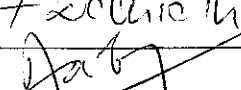
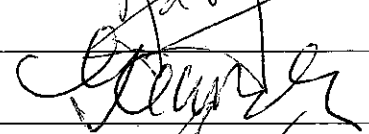
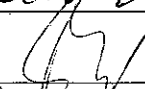
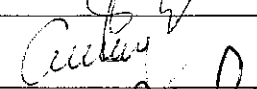
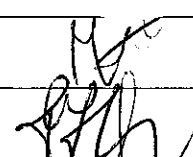
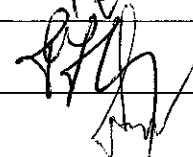
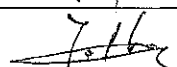
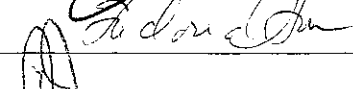
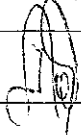
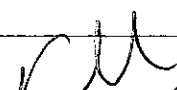
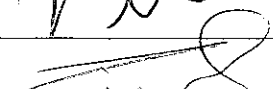
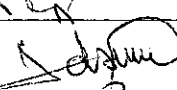
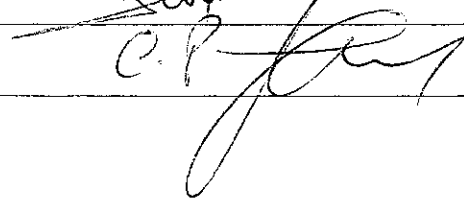
Lider Grup Parlamentar PNL

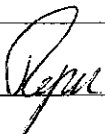
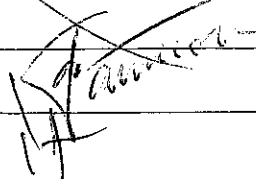
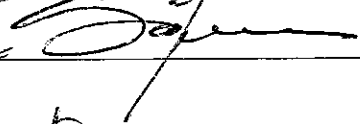
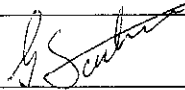
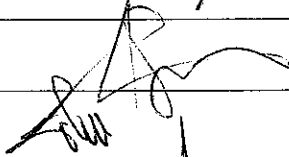
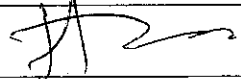
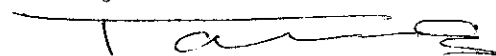
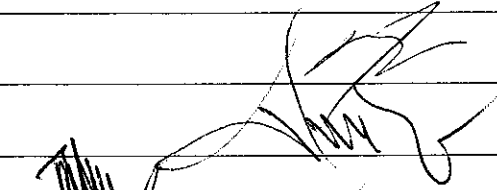
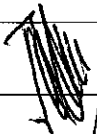
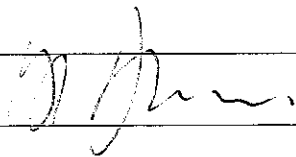
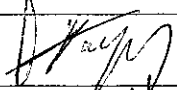
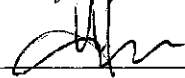
Călin Popescu Tăriceanu

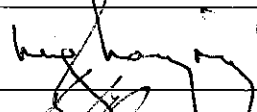
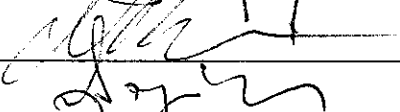
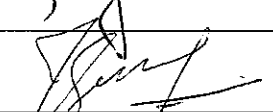
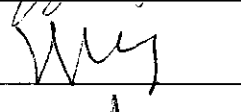
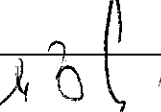
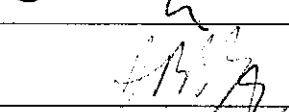
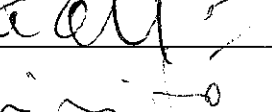
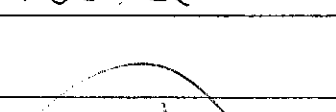
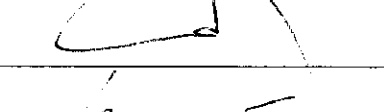
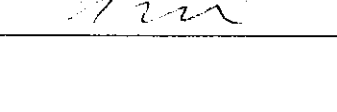
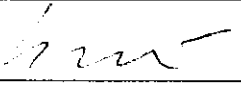
Lista de semnături ale deputaților pentru sesizarea la Curtea Constituțională
 CU PRIVIRE LA NECONSTITUȚIONALITATEA PREVEDERILOR LEGII PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA
 ALEGERILOR PENTRU AUTORITĂȚILE ADMINISTRATIEI PUBLICE LOCALE ȘI ALEGERILOR PENTRU CAMERA DEPUTAȚILOR
 ȘI SENAT DIN ANUL 2012, PRECUM ȘI PENTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA TITLULUI I AL LEGII NR. 35/2003
 PENTRU ALEGEREA CAMEREI DEPUTAȚILOR ȘI SENATULUI ȘI PENTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA LEGII NR. 61/2004
 A LEGII 215/2001 ȘI A LEGII 393/2004

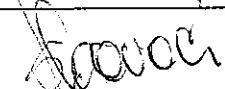
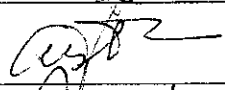
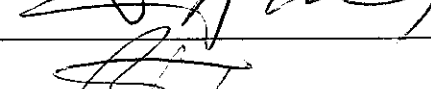
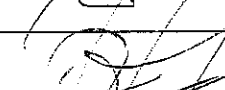
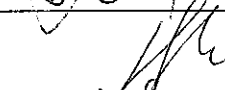
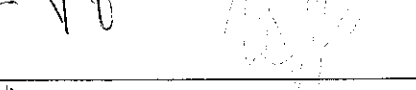
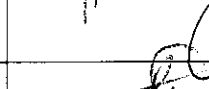
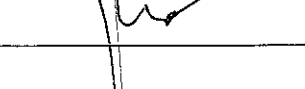
NR. CRT.	Deputat	Semnatura
1.	Adomniței Cristian	
2.	Almajanu Marin	
3.	Andon Sergiu	
4.	Atanasiu Teodor	
5.	Berci Vasile	
6.	Bordeianu Dan	
7.	Bot Octavian	
8.	Buda Viorel	
9.	Budurescu Daniel	
10.	Buican Cristian	
11.	Calimente Mihăiță	
12.	Cazan Mircea	
13.	Câmpeanu Mariana	
14.	Chițoiu Daniel	
15.	Chiuariu Tudor	
16.	Ciucă Liviu-Bogdan	
17.	Cristian Horia	
18.	Dobre Ciprian	
19.	Dobre Victor Paul	

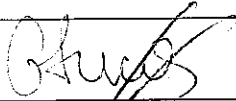
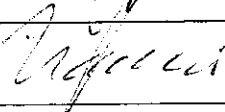
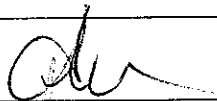
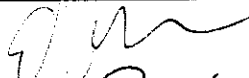
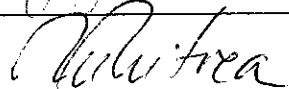
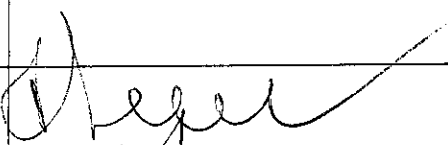
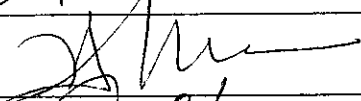
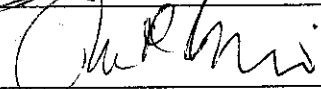
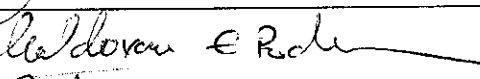
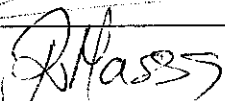
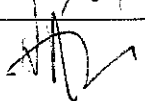
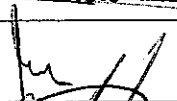
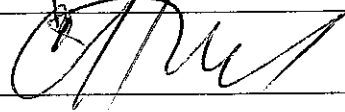
20.	Donțu Mihai Aurel	
21.	Dragomir Gheorghe	
22.	Dumitrică George	
23.	Fenechiu Relu	
24.	Florea Damian	
25.	Gabor Gheorghe	
26.	Gavrilescu Grațîela	
27.	Gerea Dominic Andrei	
28.	Gorghiu Alina	
29.		
30.	Holban Titi	
31.	Horj Pavel	
32.	Irimescu Mircea	
33.	Jolța Nicolae	
34.	Lupu Mihai	
35.	Motreanu Dan	
36.	Nicolăescu Eugen	
37.	Orban Ludovic	
38.	Palăr Ionel	
39.	Palașcă Viorel	
40.	Pieptea Cornel	
41.	Plăiașu Gabriel	
42.	Pocora Cristina	

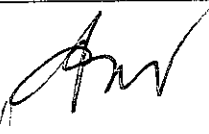
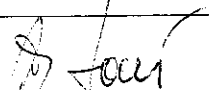
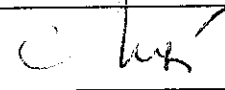
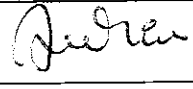
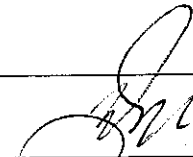
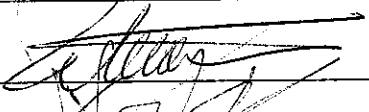
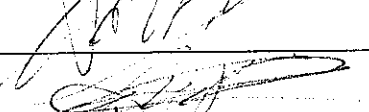
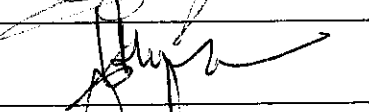
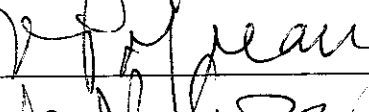
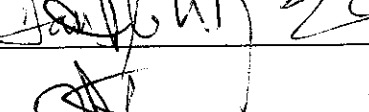
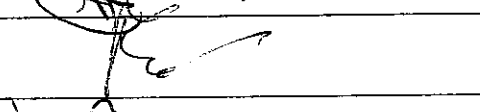
43.	Pop Virgil	
44.	Popa Marius Octavian	
45.	Popescu Tăriceanu Călin	
46.	Potor Călin	
47.	Săftoiu Adriana	
48.	Săpunaru Nini	
49.	Scutaru George	
50.	Stroe Ionuț Marian	
51.	Stroe Radu	
52.	Știrbu Gigel	
53.	Taloș Gheorghe Mirel	
54.	Țîmpău Radu	
55.	Țintean Ioan	
56.	Țurcanu Florin	
57.	Tușa Diana Adriana	
58.	Uioreanu Horea Dorin	
59.	Varga Ana Lucia	
60.	Voicu Mihai	

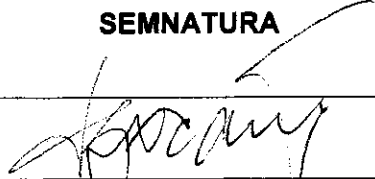
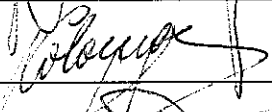
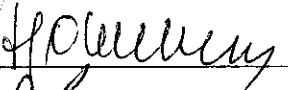
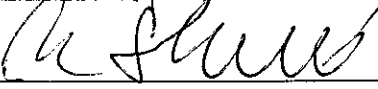
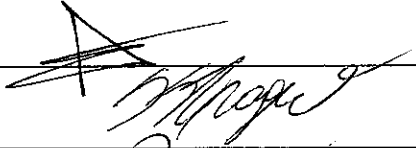
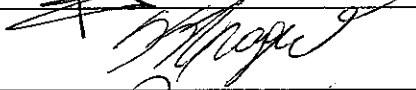
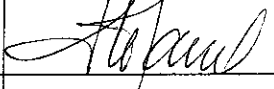
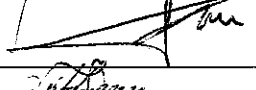
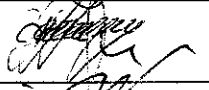
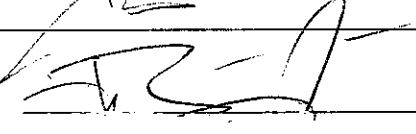
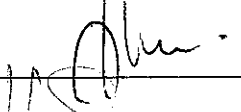
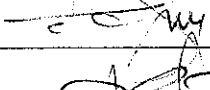
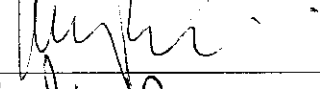
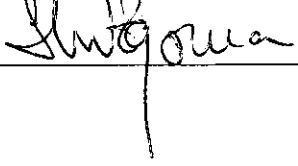
DEPUTAȚI PSD, SEMNATAI AI SESIĂRII LA CURTEA
 CONSTITUȚIONALĂ CU PRIVIRE LA NECONSTITUȚIONALITATEA LEGII
 PRIVIND ORGANITAREA ȘI DESFAȘURAREA ALEGERILOR PENTRU
 AUTORITĂȚILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE ȘI A ALEGERILOR
 PENTRU CAMERA DEPUTAȚILOR ȘI SENAT DIN ANUL 2012, PRECUM
 ȘI PENTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA TITLULUI I AL LEGII
 NR. 35/2008 PENTRU ALEGEREA CAMEREI DEPUTAȚILOR ȘI SENATULUI
 ȘI PENTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA LEGII NR. 67/2004 PT. ALEGEREA
 AUTORITĂȚILOR ADM. PUBLICE LOCALE NR. 215/2001. ȘI A LEGII NR. 393/2004

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNATURA
1.	ANA Gheorghe	
2.	ANTOCHI Gheorghe	
3.	BĂNICIOIU Nicolae	
4.	BEJINARIU Eugen	
5.	BLEOTU Vasile	
6.	BOABES Dumitru	
7.	BOBES Marin	
8.	BRĂTIANU Matei-Radu	
9.	BURCAU Doina	
10.	BURNEI Ion	
11.	CĂLIN Ion	
12.	CHIRITĂ Dumitru	
13.	CHISĂLITĂ Ion Narcis	
14.	CINDREA Ioan	
15.	CIOCAN Gheorghe	

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNATURA
16.	COCLICI Radu Eugeniu	
17.	COVACI Dorel	
18.	CRISTEA Victor	
19.	DAMIAN Ioan	
20.	DOLINEASCHI Andrei	
21.	DRĂGHICI Mircea Gheorghe	
22.	DRĂGHICI Sonia Maria	
23.	DUMITRACHE Ileana-Cristina	
24.	DUMITRESCU Cristian-Sorin	
25.	DUMITRU Ion	
26.	DUSA Mircea	
27.	GEORGESCU Filip	
28.	GHIVECIU Marian	
29.	GLIGA Vasile Ghiorghe	
30.	GRAMA Horia	
31.	HREBENCIUC Viorel	
32.	IANCU Iulian	
33.	IORDACHE Florin	
34.	ITU Cornel	
35.	JIPA Florina-Ruxandra	

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNATURA
36.	LUCA Ciprian Florin	
37.	LUP Silvestru- Mircea	
38.	MACALEȚI Costică	
39.	MANDA Iulian Claudiu	
40.	MARINESCU Antonella	
41.	MARTIN Eduard-Stelian	
42.	MITREA Manuela	
43.	MOCANU Adrian	
44.	MOCANU Vasile	
45.	MOCIOALCĂ Ion	
46.	MOLDOVAN Carmen Ileana	
47.	MOLDOVAN Emil Radu	
48.	NASSAR Rodica	
49.	NĂSTASE Adrian	
50.	NEACSU Marian	
51.	NECHIFOR Cătălin Ioan	
52.	NEGOITĂ Robert Sorin	
53.	NICA Dan	
54.	NICA Nicolae-Ciprian	

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNATURA
55.	NICULESCU-DUVĂZ Bogdan-Nicolae	
56.	NICULESCU-MIZIL STEFĂNESCU-THOME Oana	
57.	NISTOR Laurentiu	
58.	NITĂ Constantin	
59.	NOSA Iuliu	
60.	PANTIRU Tudor	
61.	PĂSLARU Florin Costin	
62.	PETRESCU Petre	
63.	PONTA Victor Viorel	
64.	POP Georgian	
65.	POPA Florian	
66.	POPEANGĂ Vasile	
67.	POPESCU Dan-Mircea	
68.	RĂTOI Neculai	
69.	RESMERITĂ Cornel Cristian	
70.	RIZEA Cristian	
71.	ROMAN Ioan Sorin	
72.	ROSCA Lucretia	

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNATURA
73.	SOCACIU Victor	
74.	SOLOMON Adrian	
75.	STAN Ioan	
76.	STAN Ion	
77.	STAN Nicolae	
78.	STANCIU Anghel	
79.	STRAGEA Sorin Constantin	
80.	SURUPĂCEANU Mugurel	
81.	STEFAN Viorel	
82.	TĂTARU Florin-Cristian	
83.	TEODORESCU Horia	
84.	TÎLVĂR Angel	
85.	TUDOSE Mihai	
86.		
87.	VASILICĂ Radu Costin	
88.	VLASE Petru Gabriel	
89.	VLĂDOIU Aurel	
90.	VOICU Mădălin-Stefan	
91.	ZGONEA Valeriu Stefan	

CĂTRE:

CURTEA CONSTITUTIONALA A ROMANIEI

Calea 13 Septembrie nr. 2, sector 5, București

Palatul Parlamentului, Intrarea B1

SESIZARE

cu privire la neconstituționalitatea prevederilor Legii privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

Subsemnatii, identificați în Anexa prezentei sesizări,

În exercitarea dreptului de a formula obiecții privind constituționalitatea legilor înainte de promulgare,

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituția României, respectiv art. 10 și ale art. 15, 16 și 18 și următoarele din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale,

Prin prezenta, vă solicităm să constatați neconstituționalitatea prevederilor Legii privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali pentru următoarele

CONSIDERENTE:

SECȚIUNEA 1

Critici de neconstituționalitate extrinsecă a Legii privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

I. Legea privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali încalcă dispozițiile art. 1 alin. (4) și (5) din Constituție, coroborate cu dispozițiile art. 61 alin. (1) și ale art. 114 din același act fundamental, prin prisma modalității de adoptare a acestui act – prin angajarea răspunderii Guvernului.

Astfel, prevederile art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală consacră principiul supremației Constituției și al obligativității legilor: „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.”

Potrivit art. 142 alin. (1) din Constituție, „Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției.” De asemenea, dispozițiile art. 1 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale dispun: „Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției”.

În legătura cu acest aspect, prin Decizia nr. 1557/2009¹, instanța de contencios constituțional a reținut ca: „*În virtutea rolului sau de garant al supremației Constituției, Curtea nu numai ca poate, dar este singura autoritate care are dreptul și obligația de a interpreta un text constituțional ori de câte ori se impune și de a evidenția aspecte în contradicție cu Legea fundamentală. Supremația Legii fundamentale este o realitate juridică ce implică consecințe și garanții. Între consecințe se enumera deosebiriile dintre Constituție și legi și, nu în ultimul rând, compatibilitatea întregului drept cu Constituția, iar între garanții se regăsește controlul constituționalității legilor, lată că supremația Constituției, nefiind o simplă teorie juridică, are implicații practice în care Curtea "spune dreptul" cu privire la legitimitatea constituțională a legii, la valabilitatea ei ca act subordonat Constituției, în funcție de modul în care legiuitorul, ordinar ori delegat, a respectat supralegalitatea constituțională pe care, în fond, s-a întemeiat. De aceea, **justiția constituțională** este prin excelență de ordin public, constituind o problemă de interes general ce **nu poate fi minimalizată ori anihilată de un formalism ce capătă conotații ne semnificative în cadrul anumitor realități sociale.***”

În acest context, apare ca fiind clar conturată posibilitatea (și chiar obligația Curții Constituționale) de a interveni în situații în care procesul de legiferare se desfășoară cu prejudicierea gravă a principiului supremației legii, prejudiciere determinată de exercitarea abuzivă (nejustificată de necesități de ordin social, economic ori politic) a dreptului legiuitorului român de a edicta acte normative².

Or acesta este și cazul Legii privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, deoarece acest act normativ este viciat de neconstituționalitate în ansamblu, adoptarea acestuia fiind realizată cu încălcarea normelor constituționale referitoare la procedura de legiferare prin asumarea răspunderii de către Guvern.

¹ Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 40 din 19 ianuarie 2010.

² A se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 1557 din 18 noiembrie 2009 asupra obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii educației naționale publicată în Monitorul Oficial al României nr. 40 din 19 ianuarie 2010.

În acest sens se impune învedereat faptul că posibilitatea Guvernului de legiferare – ca autoritate legislativă delegată – nu poate fi discreționară, această prerogativă nereprezentând un drept nesusceptibil de exercitare abuzivă, deoarece în caz contrar s-ar permite eludarea principiului fundamental al separației puterilor în stat, consacrat de art. 1 alin. (4) din Constituția României.

Astfel cum deja a arătat Curtea Constituțională în jurisprudența sa³ modalitatea simplificată de legiferare prin **angajarea** răspunderii de către Guvern nu ar trebui utilizată decât *in extremis*, atunci când adoptarea proiectului de lege în procedură obișnuită ori procedură de urgență nu este posibilă, ori atunci când structura politică a Parlamentului nu permite adoptarea proiectului de lege.

Și în literatura de specialitate⁴, cu privire la această chestiune, a fost criticată încălcarea delimitărilor dintre executiv și legislativ: „*Din consacrarea constituțională expresă a rolului Parlamentului de organ reprezentativ suprem și unica autoritate legiuitoare a țării, în ce ne privește considerăm că Guvernului nu ar trebui să i se permită decât cu titlu de excepție să pătrundă în sfera de reglementare primară a relațiilor sociale, să intre în câmpul de acțiune a forului legislativ. Or, două proceduri constituționale și anume, angajarea răspunderii Guvernului și delegarea legislativă, au permis în timp, mai ales datorită caracterului prea general al redactării textelor constituționale, în opinia noastră, transformarea excepției în regulă*”.

Urmează să observați faptul că actuala guvernare a uzitat, până la epuizare, de dispozițiile art. 114 din Constituția României, transformând practic procedura angajării răspunderii din excepție în regulă.

În acest fel, a fost evitată procedura normală și firească în cadrul unui stat de drept – dezbaterea parlamentară în care să se țină cont de opiniile exprimate.

În cazul Legii privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali nu se poate reține nici faptul că adoptarea proiectului de lege în procedură obișnuită ori procedură de urgență nu ar fi fost posibilă, nici faptul că

³ A se vedea aceeași jurisprudență a Curții Constituționale citată *supra*.

⁴ I. Muraru, S. Tănăsescu, *Constituția României, comentariu pe articole*, Editura C.H.Beck, București, 2008, pg. 1078.

structura politică a Parlamentului nu ar fi permis adoptarea proiectului de lege (aceste cauze justificând, *in extremis*, adoptarea unui act normativ prin asumarea răspunderii) întrucât de vreme ce există o majoritate parlamentară care rezultă din faptul că partidele respective au format Guvernul, adoptarea sub forma asumării răspunderii nu este oportună.

Trebuie subliniat faptul ca în jurisprudența constituțională⁵ s-a statuat deja că dezbaterăa unui proiect de lege în procedură obișnuită în Parlament nu numai că ar fi fost beneficiara unor amendamente, dar ar fi permis implicarea societății civile în această problemă.

Pe cale de consecință chiar dacă aparent posibilitatea angajării răspunderii de către Guvern nu ar fi supusă niciunei condiții, dreptul Guvernului de a decide asupra oportunității și conținutului inițiativei legislative nu este unul absolut, Curtea Constituțională – în calitatea sa de garant al supremației Legii fundamentale – având posibilitatea de a se pronunța asupra respectării sau încălcării rațiunilor ce au stat la baza edictării dispozițiilor art. 114 din Constituție.

Nu în ultimul rând, acceptarea ideii potrivit căreia Guvernul își poate asuma răspunderea asupra unui proiect de lege în mod discreționar ar semnifica transformarea acestei autorități în putere legiuitoare, interferând cu atribuțiile de legiferare ale Parlamentului, or acest lucru ar fi de natură să încalce în mod flagrant dispozițiile art. 1 alin. (4) și ale art. 61 alin. (1) din Constituție.

Nerespectarea normelor constituționale ale art. 114 atrage și înfrângerea dispozițiilor art. 1 alin. (4) și alin. (5) coroborate cu dispozițiile art. 61 alin. (1) din Constituție, care dau expresie obligativității respectării Legii fundamentale.

Pentru a nu fi catalogată drept o procedură de nesocotire a rațiunilor ce au stat la baza edictării dispozițiilor art.114 din Constituție, angajarea răspunderii Guvernului asupra unui proiect de lege nu poate fi făcută oricând, oricum și în orice condiții, deoarece această modalitate de legiferare reprezintă, într-o ordine firească a mecanismelor statului de drept, o excepție.⁶

De asemenea, ocolirea procedurii de examinare și dezbateră a proiectului de lege, atât în cadrul comisiilor de specialitate, cât și în plenul fiecărei Camere a Parlamentului, potrivit competențelor stabilite de art.75 din Constituție, și recurgerea la angajarea răspunderii asupra unui proiect de lege nu-și găsesc o motivare.

⁵ A se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 1557 din 18 noiembrie 2009 asupra obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii educației naționale publicată în Monitorul Oficial al României nr. 40 din 19 ianuarie 2010.

⁶ A se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale a României nr. 1557 din 18 noiembrie 2009.

Prin exercitarea de către Guvern a unei competențe, cu nerespectarea cadrului constituțional care o circumstanțiază, s-a încălcat competența Parlamentului de unică autoritate legiuitoare.

Nu în ultimul rând, nu subzistă condiția urgenței care să fi determinat o astfel de măsură din partea Guvernului, având în vedere motivele dezvoltate *supra*.

Angajarea răspunderii guvernului reprezintă o încălcare a principiului separației puterilor în stat, principiu prevăzut în art. 1 alin. 4 din Constituție.

Art. 61 din Constituție prevede că Parlamentul este „organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării”.

Potrivit art. 74 alin. 3 din Constituție „Guvernul își exercită inițiativa legislativă prin transmiterea proiectului de lege către Camera competentă să îl adopte, ca primă Cameră sesizată”, iar în funcție de caracterul legii (ordinară sau organică) legea este adoptată de Camere cu majoritate simplă sau absolută. Textul delimitează clar competențele Guvernului în ceea ce privește procesul de legiferare.

Guvernul poate fi abilitat de către Parlament să legifereze prin ordonanțe pe perioadă determinată, în domenii care nu fac obiectul legilor organice (art. 115 alin.1). Guvernul poate de asemenea adopta ordonanțe de urgență și în domenii care fac obiectul legilor organice însă aceste ordonanțe trebuie aprobate de Parlament cu votul majorității membrilor fiecărei camere. (art. 115 alin. 5 coroborat cu art. 76 alin. 1)

Potrivit Constituției, Parlamentul este unica autoritate legiuitoare, iar cazurile de delegare sunt prevăzute expres de Constituție, legea fundamentală cerând chiar și pentru ordonanțele de urgență care reglementează în domeniul legilor organice majoritate absolută. A fortiori, din moment ce pentru cazurile de reglementare prin ordonanțe de urgență Constituția cere majoritate absolută în fiecare Cameră (art. 76 alin. 1), textul privitor la angajarea răspunderii Guvernului asupra unui proiect de lege (art. 114 alin. 1) trebuie interpretat restrictiv, prin proiect de lege înțelegându-se doar proiectele de lege ordinară.

Prin urmare Guvernul nu își poate angaja răspunderea pe proiecte de legi făcând obiectul legilor organice, deoarece s-ar elimina însăși rațiunea stabilirii unei majorități absolute. Din moment ce în conformitate cu prevederile art. 113 alin. 1 moțiunea de cenzură este adoptată în ședință comună cu votul majorității senatorilor și a deputaților, prin angajarea răspunderii pe un proiect de lege organică s-ar încălca principiul bicameralismului, având în vedere faptul că

numărul parlamentarilor aparținând celor două camere este diferit, iar Constituția solicită în cazul legilor organice majoritatea absolută a parlamentarilor fiecărei Camere tocmai în considerarea egalității celor două Camere ale Parlamentului în procesul de legiferare. De altfel, nici cele două Camere dacă să zicem prin absurd ar dori să legifereze în domeniul legilor organice prin majoritatea absolută a parlamentarilor în ședință comună, nu ar putea tocmai pentru că ar încălca principiul bicameralismului, nr. deputaților fiind net superior celor al senatorilor.

Mai mult, în conformitate cu prevederile art. 115 alin. 6 „Ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale, nu pot afecta [...] drepturile electorale [...]”. Dacă Legea fundamentală, ținând cont de caracterul excepțional al ordonanțelor de urgență, care pot în mod normal conține reglementări ce fac obiectul legilor organice, statuează că drepturile electorale nu pot fi modificate prin OUG, cu atât mai mult ele nu pot fi modificate prin procedura angajării răspunderii. Prolungirea mandatelor aleșilor locali afectează drepturile electorale extinzând mandatele aleșilor locali și pe cale de consecință lipsind de substanță dreptul fundamental de vot prevăzut de art. 36.

În concluzie, prevederile Legii privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali apar ca fiind neconstituționale prin încălcarea art. 1 alin. (4) și alin. (5) coroborat cu art. 114 și art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală.

SECȚIUNEA 2

Critici de neconstituționalitate intrinsecă a Legii privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației

publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

I. Legea privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali nesocotește, în ansamblul ei, dispozițiile art. 11 alin. (1) și alin. (2) din Constituția României coroborate cu prevederile art. 1 alin. (5) din același act normativ.

Textul constituțional invocat [art. 11 alin. (1) și alin. (2)] statuează:

„(1) Statul Român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună – credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.

(2) Tratatelor ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern”.

Primul alineat al art. 11 se referă la unul din principiile fundamentale ale încrederii între state în raporturile lor internaționale: principiul bunei – credințe.

Bona fide semnifică loialitate în respectarea dreptului internațional, fidelitate în respectarea obligațiilor internaționale, ea reprezentând un element component al principiului *pacta sunt servanda* potrivit căruia statele au obligația să respecte și să aplice întocmai tratatele la care sunt parte.

Semnificația cuvântului „întocmai” din textul legal citat presupune **îndeplinirea de către România a tratatelor internaționale la care este parte și aplicarea lor în acord cu interpretarea dată la nivel internațional și în acord cu obligațiile asumate la semnarea tratatului.**

Din punct de vedere al terminologiei utilizate pentru desemnarea tratatelor internaționale, în doctrină este larg răspândită opinia că nu există un vocabular precis pentru denumirea tratatelor

internaționale⁷. Această diversitate în exprimare este consecința dreptului suveran al statelor de a încheia tratate și a efectului relativ al tratatelor.

Noțiunea de tratat la care face referire textul constituțional al alin. (2) din art. 11 este folosit *loto sensu* desemnând diferite categorii de instrumente internaționale utilizate în practica internațională la încheierea unor înțelegeri între state.

Textul constituțional de față se referă numai la tratatele sau actele internaționale - indiferent de denumirea lor (pacte, convenții, acorduri etc.) - încheiate în numele statului român și care sunt **ratificate de Parlament**.

Cu privire la legislația Uniunii Europene, aceasta este alcătuită din două tipuri de documente:

- legislația primară (tratatele) și
- legislația secundară (formată, în principal, din actele adoptate de către instituțiile UE).

Legislația primară (segment care interesează analiza de față) include, în principal, următoarele documente:

- *tratatele fondatoare*: tratatele prin care au fost instituite Comunitățile Europene (Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului, Comunitatea Economică Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice) și Tratatul privind Uniunea Europeană (Tratatul de la Maastricht);
- principalele *tratate modificatoare* ale tratatelor care au instituit Comunitățile Europene și ale Tratatului privind Uniunea Europeană: Tratatul de fuziune, Actul Unic European, Tratatul de la Amsterdam, Tratatul de la Nisa;
- *protocoloale speciale*, de exemplu Protocolul privind Antilele Olandeze, semnat în 1962;
- *tratate adiționale*, prin care sunt modificate anumite sectoare acoperite de tratate fondatoare, de exemplu, cele două tratate bugetare, semnate în 1970, respectiv 1975;
- *tratatele de aderare* la Comunitățile Europene, respectiv la Uniunea Europeană.

România, prin Legea nr. 157/2005⁸ a ratificat Tratatul dintre Regatul Belgiei, Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Irlanda, Republica Italiană, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat al Luxemburgului, Republica Ungară, Republica

⁷ I. Muraru, E.S. Tănăsescu, *Constituția României – Comentariu pe articole*, Editura C.H.Beck, București, 2008, pg. 113.

⁸ Publicată în „Monitorul Oficial al României”, partea I, nr. 465 din 1 iunie 2005.

Malta, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Polonă, Republica Portugheză, Republica Slovenia, Republica Slovacă, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (state membre ale Uniunii Europene) și Republica Bulgaria și România privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană, semnat de România la Luxemburg la 25 aprilie 2005 și, ulterior, la data de 1 ianuarie 2007, aceasta a devenit membră a Uniunii Europene.

Un act internațional devine parte integrantă a legislației interne române după ratificarea lui de către Parlament prin lege.

Prin ratificarea Tratatului de aderare la Uniunea Europeană și prin dobândirea statutului de membru al Uniunii Europene, România s-a subsumat și s-a obligat să respecte toate obligațiile ce decurg din legislația primară europeană.

Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept, mai bine cunoscută sub numele de Comisia de la Veneția, este organ consultativ al Consiliului Europei alcătuit din experți independenți în domeniul dreptului constituțional. Comisia de la Veneția vizează susținerea a trei principii care stau la baza patrimoniului constituțional al Europei: democrația, drepturile omului și a statului de drept – pietrele de temelie ale Consiliului Europei și lucrează în următoarele patru domenii – cheie:

- asistență constituțională;
- partide politice, alegeri și referendum-uri;
- cooperarea cu instanțele constituționale și mediatorii;
- studii transnaționale, rapoarte și seminarii.

Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept este îndrituită – potrivit statutului sau revizuit, Rezoluția (2002)3, adoptată de Comitetul de Miniștri pe data de 21.02.2002 - să emită diferite acte, să efectueze cercetări și să își definească singură procedurile și metodele de lucru.

Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept, în exercitarea atribuțiilor sale de organ al Consiliului Europei, în cadrul celei de-a 52 –a Sesiuni Plenare de la Veneția din 18 – 19 octombrie 2002 a adoptat Codul bunelor practici în materie electorală.

Ca o consecință a obligativității respectării, de către statul român, a tratatelor internaționale în general și a legislației europene, în special, România este ținută și de obligația de a respecta

actele organelor Consiliului Europei, asadar – în speta – implicit prevederile **Codului bunelor practici în materie electorală**.

Or prevederile Legii privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali încalcă în mod flagrant principiile directoare instituite prin Codul bunelor practici în materie electorală.

În primul rând, evidențiem faptul că prin legea supusă controlului instanței constituționale se realizează o reformă radicală a legislației electorale, fiind violate standardele europene în materie, cu puține luni înainte de alegerile locale și, respectiv, parlamentare, programate să aibă loc în anul 2012.

Modificarea legislației electorale are loc cu cinci luni și jumătate înaintea alegerilor locale și cu 11 luni înaintea celor parlamentare. Acest lucru contravine în mod flagrant dispozițiilor Comisiei de la Veneția potrivit cărora legislația europeană nu poate fi modificată decât cu minimum 12 luni înainte de alegeri.

În acest sens stau dispozițiile art. II „Condițiile de implementare a acestor principii” pct. 2 din Codul bunelor practici în materie electorală care prevăd:

„Nivelurile normative și stabilitatea dreptului electoral

a. Exceptând regulile care vizează chestiunile de ordin tehnic și de detaliu – care pot fi incluse în regulamentul organului executiv - regulile dreptului electoral trebuie să aibă cel puțin un rang legislativ.

b. Elementele fundamentale ale dreptului electoral, si în special sistemul electoral propriu zis, componența comisiilor electorale și delimitarea circumscriptiilor electorale, nu ar trebui să poată fi amendate înainte de un an de la alegeri, sau ar trebui să fie tratate la nivel constituțional sau la un nivel superior legii ordinare”

Principiile fundamentale ale sistemului electoral european pot fi garantate numai dacă anumite condiții-cadru sunt respectate:

- Prima condiție generală este *respectarea drepturilor fundamentale* ale omului și, în special, a libertății de exprimare, de reuniune și de asociere, fără de care nu poate exista o democrație adevărată.
- În al doilea rând, **legea electorală trebuie să se bucure de o anumită stabilitate, ca să nu apară ca fiind obiectul unei manipulări partizane;**
- În ultimul rând și mai ales, un număr de garanții procedurale trebuie să fie îndeplinite, în special relativ la organizarea scrutinului.

Referitor la cea de a doua condiție enunțată și care vizează stabilitatea legii electorale, evidențiem faptul că în cadrul lucrărilor Comisiei de la Veneția (Raportul explicativ – parte integrantă a Codului bunelor practici în materie electorală) s-a statuat faptul că stabilitatea dreptului este un element important al credibilității procesului electoral și este esențială pentru consolidarea democrației. Prin urmare, modificarea frecventă a normelor sau caracterul lor complex pot dezorienta alegătorul. Alegătorul poate conchide, în mod corect sau incorect, că dreptul electoral este doar un instrument cu care operează cei care sunt la putere și că votul alegătorului nu mai este elementul esențial care decide rezultatul scrutinului.

Necesitatea de a garanta stabilitatea privește stabilirea unor reguli mai precise ale dreptului electoral, în special a celor care reglementează sistemul electoral propriu-zis, componența comisiilor electorale și constituirea teritorială a circumscripțiilor. Aceste trei elemente sunt frecvent – în mod corect sau incorect – considerate a fi factori decisivi în determinarea rezultatelor scrutinului.

Comisia de la Veneția a stabilit că ceea ce trebuie evitat, este nu atât modificarea sistemelor de scrutin – ele pot fi întotdeauna îmbunătățite – ci **modificarea lor frecventă sau cu puțin timp (mai puțin de un an) înainte de alegeri. Chiar în absența unei intenții de manipulare, modificările vor fi dictate de interesele iminente ale partidului politic.**

De asemenea, în cadrul aceleiași Comisii s-a evidențiat că una din modalitățile de evitare a manipulărilor ar fi definirea în Constituție sau într-un text superior legii ordinare a elementelor celor mai sensibile (sistemul electoral propriu-zis, componența comisiilor electorale, circumscripțiile sau regulile de constituire a circumscripțiilor).

O altă soluție, mai flexibilă, ar fi de a stipula în Constituție ca, în cazul amendării legii electorale, vechiul sistem va rămâne aplicabil pe timpul viitoarelor alegeri – cel puțin dacă acestea au loc în anul următor – și că sistemul nou va aplicat începând cu scrutinele ulterioare.

Or prin reglementarea comasării alegerilor locale cu alegerile parlamentare și organizarea acestora în luna noiembrie 2012 legea dedusa judecații în prezenta speța nu numai că procedează la modificarea legislației electorale cu nesocotirea prescrierilor Codului bunelor practici în materie electorală, dar, mai mult decât atât, actul normativ în discuție este de natură să inducă o stare de confuzie în rândul electoratului care se va vedea pus în situația de a vota cu un număr ridicat de buletine de vot.

În susținerea afirmației că prevederile Codului bunelor practici în materie electorală se impun a fi respectate, în mod strict, de către statele membre ale Uniunii Europene, invocăm următoarele argumente: niciunul dintre aceste state nu au organizat vreodata alegeri comasate și, totodată, niciunul dintre acestea nu au operat modificări la legislația electorală cu nerespectarea termenului prescris de art. II pct. 2 lit. b) din Cod.

În conformitate cu prevederile Constituției, „dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.”

La finalul textului, Codul de bune practici în materie electorală concluzionează că: „respectarea celor cinci principii vot universal, egal, liber, secret și direct este esențială pentru democrație. Ea permite democrației să se manifeste în moduri diferite, respectând însă anumite limite. Aceste limite sunt determinate în primul rând de interpretarea dată celor cinci principii menționate anterior. Prezentul text expune regulile minime care trebuie respectate pentru a asigura respectarea principiilor menționate.”

Având în vedere faptul că acest cod de bune practici a fost adoptat de organismele Consiliului Europei concretizându-se într-o declarație a Consiliului de Miniștri⁹ care solicită în mod imperativ statelor să îl respecte, trebuie luat în considerare.

Chiar dacă din punctul de vedere al dreptului internațional nu s-a încheiat o convenție separată cu privire la acest cod de bune practici, simplul fapt că România este membră a

9

<https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=743357&Site=CM&BackColorInternet=C3C3C3&BackColorIntranet=EDB021&BackColorLogged=F5D383>

Comisiei de la Veneția¹⁰, membră în Consiliul Europei și are reprezentanți în Consiliul de Miniștri duce la concluzia că orice interpretare a dreptului electoral, trebuie conform prevederilor art. 20 din Constituție să se facă în conformitate cu acest Cod de bune practici.

Ținând cont că un fost președinte al Curții Constituționale a României este reprezentant al României în această Comisie, respectarea acestor reguli este cu atât mai mult necesară¹¹.

Constituția prevede de asemenea în art. 20 alin. 2 prioritatea reglementărilor internaționale în materia drepturilor omului. Codul de bune practici nu face altceva decât să explice limitele care trebuie respectate pentru ca dreptul de a alege și de a fi ales să fie respectat. În aceste condiții modificarea legislației electorale cu mai puțin de un an înaintea alegerilor încalcă codul de bune practici și pe cale de consecință drepturile omului reglementate de CEDO.

In concluzie, prevederile Legii privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali apar ca fiind neconstituționale prin încălcarea dispozițiilor art. 11 alin. (1) și alin. (2) din Legea fundamentală coroborate cu prevederile art. 1 alin. (5) din același act normativ.

II. Legea privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali nesocotește, în ansamblul ei, dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituția României

¹⁰ http://www.venice.coe.int/site/dynamics/N_Members_ef.asp?L=E

¹¹ http://www.venice.coe.int/site/dynamics/N_Members_ef.asp?L=E&CID=25

coroborate cu prevederile art. 15 alin. (2), cu cele ale art. 16 alin. (1), cu cele ale 124 alin. (3) și cu cele ale art. 126 alin. (6) din același act normativ.

Actul normativ dedus judecatii, dispunand cu privire la comasarea alegerilor stabileste in realitate si o prelungire cu aproximativ 6 luni a mandatelor aleșilor locali, aflati in prezent în funcție, de vreme ce acestia si-au dobandit mandatele ca urmare a alegerilor ce au avut loc in iunie 2008.

Legea nr. 215/2001 privind administratia publica locala reglementeaza strict, limitativ cazurile in care prelungirea mandatelor unora dintre alesii locali ar fi posibila, si anume:

- art.38(1) „Consiliul local se alege pentru un mandat de 4 ani, care poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război sau catastrofă”
- art.69(1) „Mandatul primarului este de 4 ani și se exercită până la depunerea jurământului de către primarul nou-ales. Mandatul primarului poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război, calamitate naturală, dezastru sau sinistru deosebit de grav”
- art.93(1) „Consiliul județean se alege pentru un mandat de 4 ani, care poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război sau catastrofă”

Din textele prezentate rezulta cu claritate faptul ca Legea privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali **incalca atat principiul constitutional al neretroactivitatii legii** (*“Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.”*), **de vreme ce ea produce efecte asupra alesilor locali al caror mandat trebuia sa fie guvernat de legea in vigoare la data alegerii lor, cat si principiul constitutional al suprematiei legii, de vreme ce acest act normativ in mod selectiv, numai cu privire la alegerile din 2012, “derogari” – conform art. I alin. (1) din legea critica prin prezenta - de la actul normativ ce stabilea in mod clar situatiile in care ar fi fost permisa prelungirea mandatelor primarilor, consilierilor locali si consilierilor judeteni.**

Se impune subliniat si faptul ca norma neconstitutionala in discutie, nu numai ca nu respecta principiile enuntate mai sus, dar mai mult instituie si o forma de discriminare intre diferitele

categorii de aleși, în sensul că persoanele care și-au început mandatul de primar, consilier local sau consilier județean în anul 2008 vor avea mandate mai lungi decât cei aleși anterior sau ulterior anului 2008. Nu este admisibil asadar să se modifice un act normativ în vederea acordării unui beneficiu (al prelungirii mandatului) strict pentru o categorie de aleși locali – cu atât mai mult cu cât acest demers se realizează cu nerespectarea principiului acțiunii legii în timp.

Constituția României prevede la art 1 alin. (4) că :**„(4) Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale.”**

Textul constituțional prevede totodată la art. 124 alin. 3, faptul că **„(3) Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii.”**

De asemenea, art. 126 alin. 6 prevede că **„(6) Controlul judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice, pe calea contenciosului administrativ, este garantat, cu excepția celor care privesc raporturile cu Parlamentul, precum și a actelor de comandament cu caracter militar. Instanțele de contencios administrativ sunt competente să soluționeze cererile persoanelor vătămate prin ordonanțe sau, după caz, prin dispoziții din ordonanțe declarate neconstituționale.”**

Potrivit proiectului de Lege privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr.35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr.67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr.215/2001 și a Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali, asupra căruia și-a asumat răspunderea Guvernul prevede la art. 1 alineatele 3- 6 se prevede :

Art. I. - Propunerile comisiei prevăzute la alin. (2) se înaintează Guvernului cu cel puțin 5 luni înaintea datei alegerilor.

(2) Împotriva hotărârii Guvernului prevăzute la alin. (2), persoanele interesate pot introduce acțiuni la instanța de contencios administrativ competentă, în termen de 48 de ore de la intrarea în vigoare a acesteia.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (4) se judecă de urgență și cu precădere și se soluționează în termen de 5 zile de la înregistrare, termenul fiind unul de decădere. Hotărârea se afișează, în mod vizibil, la sediul instanței care a pronunțat-o.

(4) Împotriva hotărârii se poate face recurs în termen de 48 de ore de la pronunțare. Recursul se soluționează în termen de 48 de ore de la înregistrare, termenul fiind unul de decădere. Hotărârea pronunțată în recurs este definitivă și irevocabilă.

Așadar, acest text legislativ supus controlului de constituționalitate exprimă clar faptul că termenul de 5 zile în cazul instanței de fond și respectiv 48 de ore în cazul ***instanței de recurs sunt termene de decădere***. Ori decăderea reprezintă pierderea unor drepturi ca urmare a unei condamnări sau a neexercitării unui drept. În materie penală, decăderea este sancțiunea procedurală ce constă în pierderea unui drept procesual care nu a fost exercitat în termenul prevăzut de lege. Decăderea este sancțiunea procedurală ce intervine atunci când sunt nerespectate termenele legale imperative. Neexercitarea oricărei cai de atac și neindeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage așadar decăderea. Așadar, decăderea reprezintă o sancțiune care se aplică părților care nu nerespectă termenele legale imperative impuse de lege. În nici un caz sancțiunea decăderii nu este deci opozabilă instanței de judecată, pentru că acesta este însăși autoritatea care înfăptuiește justiția.

Ori, textul legislativ supus controlului de constituționalitate invocă practic exact această posibilitate de sancționare a instanței de judecată prin aplicarea decăderii.

Prin introducerea prevederilor cuprinse la alineatele (5) și (6), legiuitorul încalcă principiul separației puterilor în stat consacrat prin art. 1 alin. (4) din Constituția României, precum și principiul independenței justiției prevăzut de art. 124 alin. 3 al textului constituțional.

Textul supus controlului de constituționalitate reglementează practic o imixtiune gravă a puterii legislative (Parlamentul) în activitatea instanței de judecată, ceea ce afectează grav întreaga infrastructură constituțională care stă la baza existenței Statului de Drept în România, prevăzut de art. 1 alin. 3 din textul constituțional: ***„(3) România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”***

De fapt prevederile cuprinse în Art. I din lege sunt neconstituționale deoarece încalcă art. 15, art. 36, art. 37 și art. 1 alin. 3 din Constituția României.

Art. 15 din Constituție prevede că “legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile”. Cu alte cuvinte Constituția României prin

art. 15 consacră principiul de drept **de neretroactivitate a legii**. Conform acestui principiu norma juridică acționează numai pentru viitor, neîntinzându-și efectele asupra raporturilor născute înaintea intrării sale în vigoare. În doctrina de specialitate, argumentele care impun principiul neretroactivității normei juridice țin de stabilirea ordinii de drept, de echitatea și legalitatea aplicării normei și de rațiunea prezentei normei în viața socială. Pe de altă parte, anumite raporturi care s-au derulat în trecut, pe baza unei legi în vigoare atunci, nu pot fi desființate pentru motivul ca legiuitorul înțelege să dea o reglementare juridică nouă acestor relații. În caz contrar s-ar produce serioase perturbări sociale, s-ar deschide calea arbitrariului, ar dispărea orice siguranță și deci s-ar zdruncina încrederea subiectului în drept, cu consecințele păgubitoare pentru ordinea socială. A da legilor libertatea să modifice situații definitiv stabilite și acte definitive terminate, ar însemna a instaura arbitrariul și a nesocoti principiile de echitate cele mai elementare. Chiar dacă în dreptul public normele se aplica imediat avem o problemă în ceea ce privește articolul contestat de noi la Curtea Constituțională în sensul că aplicarea imediată a normei noi este posibilă în condițiile în care actele și raporturile juridice desfășurate sub imperiul normei vechi s-au finalizat.

Primarii, președinții de consilii județene, consilierii locali și consilierii județeni au fost aleși în baza legii 215/2001 pentru un mandat expres de 4 ani. De asemenea legiuitorul a precizat expres condițiile în care mandatul acestora poate fi prelungit. A veni acum cu un text de lege prin care mandatul acestora să fie prelungit în alte condiții decât cele precizate în Legea 215/2001 ar însemna aplicarea retroactivă a normei juridice. Ori acest fapt instaurează arbitrariul, în sensul că legiuitorul poate oricând să adopte norme juridice care să încalce principiile de echitate. Pentru a nu fi încălcate principiile de echitate nu trebuie sub nicio formă ca regulile să fie schimbate în timpul jocului. Adică dacă legiuitorul dorește ca alegerile locale generale să se desfășoare în același timp cu alegerile parlamentare generale poate să stabilească pentru viitorii aleși locali un mandat de 4 ani și 5 luni. Astfel regulile nu sunt schimbate în timpul jocului, iar echitatea este asigurată, deoarece ordinea de drept este stabilită în mod just.

Mai mult decât atât, dacă la Curtea Constituțională s-ar respinge contestația și implicit s-ar declara constituțională o asemenea prevedere s-ar crea un precedent deosebit de periculos, deoarece legiuitorul va putea să adopte o nouă normă juridică, la împlinirea mandatului de 4 ani și 5 luni (noiembrie 2012), prin care va prescrie faptul că alegerile generale locale vor avea loc în același timp cu alegerile pentru Parlamentul European sau cu alegerile prezidențiale sau, mai mult la viitoarele alegeri parlamentare generale, practic ar putea prelungi mandatul aleșilor locali la infinit, sau mă rog, până la moartea acestora, ceea ce ar destabiliza ordinea de drept și ar

duce la un haos social, total în neconcordanță cu principiile democratice pe care România le-a adoptat după revoluția din 1989. De asemenea ar fi în totală neconcordanță cu principiile democratice pe care se fundamentează organizațiile internaționale interguvernamentale la care România este parte (U. E., NATO, etc.).

În concluzie, prevederile Legii privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali sunt neconstituționale și prin încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituția României coroborate cu prevederile art. 15 alin. (2) și cele ale art. 16 alin. (1) din același act normativ.

Față de toate aceste aspecte, vă solicităm să constatați neconstituționalitatea prevederilor Legii privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali.

Cu deosebită considerație,